

Försvarsdepartementet
Enheten för det militära försvaret
103 33 Stockholm

STOCKHOLM 2009-07-31

Officersförbundets remissvar "Ett användbart och tillgängligt försvar – Stödet till Försvarsmakten" (Fö 2009:A) kapitel 3, 4, 6, 10 och 11 samt till dessa hörande frågor i kapitel 12

Inledning

Tillsättandet av Stödutredningen och det uppdrag som utredningen fick var viktigt för att möjliggöra en fortsatt utveckling av Försvarsmaktens förmåga till insatser. Vikten av uppdraget blev än större i och med Riksdagens beslut om den försvarspolitiska inriktningen och den ekonomiska ram som beslutet anvisar.

Enligt Officersförbundet är den anvisade ekonomiska ramen för liten och äventyrar möjligheten att nå målen 2014 och de närmaste åren därefter. Framförallt är det de bedömda kostnaderna för det nya personalförsörjningssystemet samt formerna för kostnadsuppräknigen som gör att Officersförbundet anser att det finns risk för att målen inte nås.

I och med detta är det viktigt att de möjligheter som finns att minska kostnaderna för stödet tas fram och realiserar. Utredningens uppdrag att föreslå åtgärder som leder till kostnadsminskning om 20 alternativt 30 % var därför nödvändigt.

Officersförbundet har med detta som utgångspunkt tagit del av utredningens förslag och lämnar nedan sina synpunkter på förslagen i kapitel 3,4,6,10 och 11 samt till dessa hörande frågor i kapitel 12. Officersförbundet kommer i september lämna svar på de övriga delarna.

Officersförbundet kan trots insikten om behovet av åtgärder inte dela de förslag som utredningen föreslår.

Sammanfattning

Officersförbundet delar inte utrednings förslag att forskning och utveckling finansierad av anslaget 1:1 upphör.

Officersförbundet delar inte heller utredningens förslag om att halvera anslaget 1:5 och samtidigt överföra materielutveckling från anslag 1:3 till 1:5 utan att medel överförs.

Officersförbundet delar inte utredningens förslag att avveckla Försvarets forskningsinstitut. Vidare delar inte heller Officersförbundet utredningens förslag om en särskild anslagspost för Försvarets forskningsinstituts stöd till Försvarmakten.

Officersförbundet delar utredningens uppfattning att de nya principerna för materieförsörjning får påverkan på Försvarets materielverks verksamhet. Dessa förändringar bör leda till lägre kostnader för materieförsörjningen.

Officersförbundet delar dock inte utredningens uppfattning att förändringsarbetet ska styras genom inrättande av särskild anslagspost.

Officersförbundet delar inte utredningens uppfattning att Försvarets materielverk ska avvecklas. När det gäller provplatserna är det Officersförbundets uppfattning att inriktningen ska vara att provning upphandlas i konkurrens. Officersförbundet anser dock att den så kallade basplattan inte kan tas bort förrän upphandlingen har avslutats.

Officersförbundet delar inte utredningens förslag om att inrätta en ny stödmyndighet.

Officersförbundet delar utredningens förslag att Försvarmakten får ansvaret för rekrytering inklusive prövning och uttagning av myndighetens samtliga personalkategorier.

Officersförbundet anser däremot inte att Försvarmakten ska utföra alla delar i rekryteringsprocessen i egen regi. Vissa delar är det lämpligare att Pliktverket utför, exempelvis tester och undersökningar inför antagningen till soldatutbildningen samt inför fortsatt tjänstgöring inom Försvarmakten.

Officersförbundet delar inte utredningens förslag att Totalförsvarets Pliktverk ska avvecklas.

Officersförbundet delar inte heller utredningens förslag att prövningen och uttagningen till en för Försvarmakten gemensam soldatutbildning kan förenklas väsentligt.

Officersförbundet delar utredningens förslag att Exportstödet fortsatt ska utgöra ett statligt anslagsfinansierat åtagande. Officersförbundet delar dock inte utredningens förslag att en ny myndighet inrättas.

Officersförbundet delar inte utredningens förslag att en särskild anslagspost under 1:1 inrättas.

Officersförbundet delar inte utredningens förslag att uppkomna kostnader för omstruktureringen, inklusive avvecklingskostnader ska finansieras med medel från anslaget 1.3.

Officersförbundet delar inte utredningens förslag att medel överförs till Statskontoret.

Kapitel 3 Forskning och utveckling

Officersförbundet delar inte utrednings förslag att forskning och utveckling finansierad av anslaget 1:1 upphör. Officersförbundet delar inte heller utredningens förslag om att halvera anslaget 1:5 och samtidigt överföra materielutveckling från anslag 1:3 till 1:5 utan att medel

överförs. Officersförbundet delar inte utredningens förslag att avveckla Försvarets forskningsinstitut. Vidare delar inte heller Officersförbundet utredningens förslag om en särskild anslagspost om en särskild anslagspost för Försvarets forskningsinstituts stöd till Försvarsmakten.

Besparing inom anslaget 1:1 Förbandsverksamhet m.m

Officersförbundet delar inte utredningens bedömning att erfarenheterna från insatser och övningar utgör tillräcklig grund för att fortsatt utveckla förbanden i insatsorganisationen. Erfarenheterna kommer säkert leda till förändringar, ibland utvecklande ibland motverkande. För att gjorda erfarenheter så långt som möjligt ska leda till utveckling krävs en aktiv och systematiserad process, forskning. Om erfarenhetsinsamlingen sker utan att hållas samman i en process kommer Försvarsmakten att hamna i samma situation som under ett antal år varit fallet när det gäller den internationella tjänsten. Många missioner eller avlösande förband har i stort sett fått börja om från början eftersom det inte funnits en sammanhållen process att omsätta tidigare missioners eller förbands erfarenheter till kunskaper, metoder och doktriner. Det har inneburit onödiga kostnader, onödiga risker för personalen samt mindre effekt av insatserna.

Officersförbundet anser att forskning alltså måste ske för att utveckling ska komma till stånd. Forskningen måste vara nationell av två anledningar. Dels finns det idag ingen gemensam doktrin inom vare sig NATO eller EU på den lägre förbandsnivån. Varje deltagande förband följer sitt eget lands doktrin. Vidare förväntas Försvarsmakten utveckla förmågan för nationella insatser.

Alternativet till egen forskning skulle vara att ta del av andras forskning. Det kräver dock i sig forskningskompetens. Vidare krävs det ofta att man själv kan bidra med forskning. Utan egen forskning skulle därmed en stor del av tillgänglig forskning inte kunna användas eller ens finnas tillgänglig.

Alternativet att ge upp forskningen och därmed egen utveckling leder till att Försvarsmakten måste kopiera metoder och doktriner från andra. Förutom att detta är svårt när det gäller den nationella förmågan reser det också frågan om vem eller vilka som ska kopieras. Som påpekats ovan finns det idag inga gemensamma doktriner inom NATO eller EU.

Officersförbundet anser därmed att det fortsatt finns behov att finansiera forskning med medel ur anslaget 1:1.

Humanrelaterad forskning

Innan Officersförbundet lämnar synpunkter på övriga förslag finns det skäl att kort kommentera utredningens tveksamhet vad gäller humanrelaterad forskning. Personalförsörjningen är helt avgörande för Försvarsmakten vilket i sig kräver stöd av forskning. Dessutom präglas dagens insatser av humanrelaterade förhållanden vilket också kräver forskning som stöd. Att förlita sig till att andra aktörer bedriver sådan forskning i så för Försvarsmakten avgörande frågor är en orimlig bedömning. Försvarsmakten måste säkerställa att sådan forskning sker och det enda sättet är att själv finansiera sådan forskning.

Besparingar inom anslaget 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar samt besparingar inom anslaget 1:5 Forskning och teknikutveckling

Officersförbundet ifrågasätter starkt utredningens övriga besparingsförslag. Officersförbundet finner det märkligt att utredningen först väljer att slå samman kostnaderna för den

materiellnära forskningen och den icke objektsbundna forskningen. Sedan väljer utredningen att inte utreda om det går att minska kostnaderna för den materiellnära forskningen. Istället föreslår man att denna lämnas orörd och att stora besparingar ska ske inom den icke objektsbundna forskningen. Effekten av utredningens hantering blir en reducering med 70 % av den icke objektsbundna forskningen. För Forsvarsmakten blir effekten av detta att förmågebredden inte kan upprätthållas och ett antal kompetensområden kommer avvecklas. Det i sig skulle innebära att den nyligen beslutade inriktningen för Forsvarsmakten äventyras innan den ens hunnit påbörjas.

Officersförbundet bedömer att förutsättningarna för större besparingar inom forskning och utveckling inte finns förrän dess att den nya materiellförsörjningsstrategin fått reell genomslagskraft. Precis som utredningen visar är huvuddelen av kostnaderna för forskning och utveckling materiellnära. Dessa kostnader har i huvudsak uppkommit innan den nya materiellförsörjningsstrategin beslutats. Om den nya materiellförsörjningsstrategin är riktig kommer kostnaderna för forskning och utveckling nedgå efterhand, vilket även utredningen bedömer. Officersförbundet anser att möjligheterna att göra större kostnadsminskningar uppstår först när den nya strategin får genomslag. Besparingar kan då genomföras utan att genomförandet av den försvarspolitiska inriktningen äventyras. Det hindrar inte att myndigheterna redan nu försöker påverka kostnaderna för den materiellnära forskningen och utvecklingen. Officersförbundet motsätter sig alltså inte inriktningen att kostnaderna för forskning och utveckling minskar men utredningens besparingsförslag i för stor utsträckning träffar fel område.

Officersförbundet anser att avgiftsfinansieringsmodellen fortsatt ska användas. Den modellen är effektivare än att regeringen genom anslagsmodellen i praktiken tar på sig beställarrollen.

Officersförbundet anser att Riksdagens beslut om den försvarspolitiska inriktningen och de åtgärder som regeringen initierat utgör tillräckliga incitament för Forsvarsmakten att med beställningar påverka kostnaderna för forskning och utveckling. Som utredningen funnit har samtliga myndigheter kommit en bra bit på vägen i sitt förändringsarbete. Att de inte kommit ända fram beror till del på komplexiteten i arbete men också på att alla nödvändiga beslut från regering och riksdag inte funnits. I och med att inriktningen nu är beslutad och regeringen har beslutat om förändringar inom bland annat materiellförsörjningsprinciperna talar allt för att myndigheterna kommer öka tempot i förändringsarbetet. En fortsatt avgiftsfinansiering är enligt Officersförbundet den effektivaste modellen för detta arbete. Forsvarsmakten, som bäst känner behoven kan därmed påverka balansen mellan förmåga här och nu respektive forskning och utveckling. I den bedömningen kan regeringen vara ett bra stöd utan att för den skull ändra finansieringsmodell.

Reducering och överföring av verksamheten vid Totalförsvarets forskningsinstitut

Officersförbundet anser att frågan om Totalförsvarets forskningsinstitut framtid kräver ytterligare utredning. Utredningen förnekar inte behovet av nationell forskning men Officersförbundet delar inte utredningens förslag om hur den ska organiseras.

Officersförbundet anser att förslagen leder till en alltför stor risktagning vad gäller tillgodogörandet av den kompetens som idag finns vid Förvarshögskolan och Försvarets forskningsinstitut. Förvarshögskolan har i sin utveckling kommit långt och redan skaffat sig varumärke nationellt och internationellt. Försvarets forskningsinstitut har sedan lång tid ett starkt varumärke nationellt och internationellt. Att radera ett varumärke går fort men att bygga upp ett tar ofta lång tid. Inom försvars- och säkerhetsområdet tillkommer dessutom

problematiken med förtroende mellan forskningsutövarna. Att bygga det förtroendet kräver oftast att det finns en tydlig koppling mellan forskare, forskningsinstitut och den egna nationen. Även för Sverige torde det finnas ett intresse av att försvars- och säkerhetsforskningen har en tydlig koppling till staten. Även om forskningen kommer att minska i omfattning till följd av förändrad inriktning anser Officersförbundet att den är så specifik och ska vara av sådan volym att det motiverar en eller flera myndigheter.

Officersförbundet återkommer i nästa remissvar angående förslaget om avveckling av Försvarshögskolan. Dock har Officersförbundet uppfattningen att de förslag som funnits tidigare att inordna delar av Försvarets Forskningsinstitut i Försvarshögskolan är bättre än att det så kallade "rest-FOI" överförs till annan eller andra universitet och högskolor. En sådan övergång innebär mindre risk för att förlora kompetens och alla de fördelar som följer med varumärket Försvarets forskningsinstitut.

Officersförbundet anser att utredningen övervärderat kopplingen mellan Försvarets forskningsinstitut verksamhet och Försvarets materielverks verksamhet. Som till del framgått ovan är det en mycket liten del av Försvarets forskningsinstituts verksamhet som är materielnära forskning. Officersförbundet bedömer därmed att det inte är så självklart som utredningen anser att sammanföra Försvarets materielverk och Försvarets forskningsinstitut i en ny myndighet. Utöver bristen på kopplingen mellan verksamheterna tillkommer också frågan om vilken betydelse det har för varumärket när utförare och beställare är samma myndighet.

Officersförbundet anser att frågan om organiseringen av forskningen och därmed framtiden för Försvarets forskningsinstitut kräver ytterligare fördjupning. Dock är det Officersförbundets uppfattning att finansieringen i avvaktan på beslut alltså ska ske enligt dagens modell.

Kapitel 4 Materieförsörjning

Officersförbundet delar utredningens uppfattning att de nya principerna för materieförsörjning får påverkan på Försvarets materielverks verksamhet. Dessa förändringar bör leda till lägre kostnader för materieförsörjningen. Officersförbundet delar dock inte utredningens uppfattning att förändringsarbetet ska styras genom inrättande av särskild anslagspost. Officersförbundet delar inte heller utredningens uppfattning att Försvaret materielverk ska avvecklas. När det gäller provplatserna är det Officersförbundets uppfattning att inriktningen ska vara att provning upphandlas i konkurrens. Officersförbundet anser dock att den så kallade basplattan inte kan tas bort förrän upphandlingen har avslutats.

Inrättande av särskild anslagspost

Officersförbundet anser att avgiftsfinansieringsmodellen fortsatt ska användas. Den modellen är effektivare än att regeringen genom anslagsmodellen i praktiken tar på sig beställarrollen.

Officersförbundet anser att Riksdagens beslut om den försvarspolitiska inriktningen och de åtgärder som regeringen initierat utgör tillräckliga incitament för Försvarsmakten att med beställningar påverka kostnaderna för materieförsörjningen. Som utredningen funnit har samtliga myndigheter kommit en bra bit på vägen i sitt förändringsarbete. Att de inte kommit ända fram beror till del på komplexiteten i arbete men också på att alla nödvändiga beslut från regering och riksdag inte funnits. I och med att inriktningen nu är beslutad och regeringen har beslutat om förändringar inom bland annat materieförsörjningsprinciperna talar allt för att

myndigheterna kommer öka tempot i förändringsarbetet. En fortsatt avgiftsfinansiering är enligt Officersförbundet den effektivaste modellen för detta arbete. Försvarmakten och Försvarets materielverk, som bäst känner behoven kan därmed påverka balansen mellan tillgänglighet på materiel här och nu och framtida materielbehov. I den bedömningen kan regeringen vara ett bra stöd utan att för den skull ändra finansieringsmodell.

Enligt Officersförbundet styrker utredningens resultat Officersförbundets uppfattning att det är svårt för andra än de specialiserade myndigheterna att ta på sig beställarrollen. Utredningen har som exempel inte lyckats ta till sig helheten utan tvingats att begränsa sig till att det borde gå att minska kostnaderna för materielförsörjningen genom att minska myndighetskostnaderna.

Myndighetskostnaden

Officersförbundet menar att utredningens snäva bedömning av hur kostnaderna kan minska medför väsentliga risker för Försvarets materielverks leveransförmåga och därmed också för Försvarmaktens insatsförmåga. Utredningens förslag innebär att Försvarets materielverk kraftigt måste skära ned på resurser som får konsekvenser för både beställd och planerad verksamhet.

En minskning av myndighetskostnaderna med 435 miljoner motsvarar drygt 600 anställda. Med de tidsförhållande som utredningen föreslår uppskattar Officersförbundet att cirka 240 anställda kan avvecklas genom frivilliga åtgärder som pensionering, pensionsersättning, egen uppsägning m.m. Det innebär att cirka 360 stycken måste sägas upp på grund av arbetsbrist. Tidigare erfarenheter visar att det senare innebär stora risker för kompetensflykt, oönskade konsekvenser avseende personalstrukturen samt risker för leverans till Försvarmakten. Försvarets materielverk har tidigare med övervägande positiva erfarenheter genomfört personalavveckling genom frivilliga åtgärder. I praktiken är detta exempel på hur svårt det är att styra med anslag. En fortsatt avgiftsfinansiering innebär däremot att Försvarmakten och Försvarets materielverk i nära samverkan med regeringen kan prioritera mellan leverans och när åtgärder för att minska kostnaderna kan vidtas. En senarelagd tidpunkt för besparingarna, t.ex. 2014, innebär att en större del av personalminskningarna kan ske genom frivilliga åtgärder.

Officersförbundet delar utredningens uppfattning att den kommersiella kompetensen behöver stärkas hos alla aktörer inom materielförsörjningen, i alla dess faser. Men det sätt som utredningen beskriver motsättningen mellan tekniskt utvecklingsarbete och affärsmässigt upphandlingsarbete är förenklat. Försvarets materielverk dimensioneras av anskaffningsverksamheten och har sedan genomförandet av Försvarsförvaltningsutredningens förslag löpande förskjutit kompetensfokus mot marknadens möjligheter och tillvaratagandet av en ökad affärsmässighet. Försvarets materielverks verksamhet är visserligen till betydande delar teknikrelaterad, men inte för att hantera utvecklingsverksamhet utan för att utarbeta kvalificerade underlag för affärer. Den tekniska kompetensen bedöms i allt väsentligt nödvändig för sådan kvalificerad teknisk anskaffningsverksamhet.

Det går därmed inte utifrån BESTA-klassificeringen dra slutsatser angående Försvarets materielverks affärskompetens. BESTA-kvalificeringen ger inte en rättvisande bild hur kompetensen inom Försvarets materielverk fördelar sig mellan olika befattningsgrupper och hur arbetet utförs. De medarbetare som klassificerats som kommersiell kompetens är t.ex. affärschefer, inköpare, inköpsassistenter m.fl. Allt arbete med att utarbeta kravspecifikationer, anbud, anbudsutvärdering, förhandlingar med industrin sker dock i nära samarbete mellan den

tekniska och den rent kommersiella verksamheten. Det innebär att det finns ett omfattande kommersiellt kunnande hos projektledare, tekniker m.fl. och att balansen mellan tekniskt utvecklingsarbete och affärsmässigt upphandlingsarbete är helt annorlunda än vad BESTA-klassificeringen visar. Slutsatsen blir istället att Försvarets materielverk håller på att förändras i den riktning som utredningen föreslår.

Provplatserna

Officersförbundets uppfattning är att inriktningen bör vara att provningsverksamheten upphandlas i konkurrens. Men precis som vid Offentlig-Privat samverkan eller samverkan med andra nationer måste faktorer som långsiktig trygghet, egen handlingsfrihet, nationell handlingsfrihet vägas in. Vidare måste möjligheterna att stärka konkurrenskraften hos dagens provplatser utvärderas. Det gör att det sannolikt blir en längre process att genomföra upphandling. Om den är klar till 2011 och avtal om provningsverksamhet finns antingen vid befintliga platser eller på andra platser kan naturligtvis den så kallade basplattan tas bort. Om inte måste den finnas kvar till dess att provningsverksamheten är säkerställd.

Enligt Officersförbundet finns det en del svårigheter när det gäller test- och evalueringsverksamheten som inte lyfts fram i utredningen. Kraven på kvalitetssäkring av förbanden har ökat inför genomförande av insatser. Enligt NATO:s regler tillåts inte industrin eller konsulter delta vid genomförandet av kvalitetssäkringen vilket ställer krav på att staten genom sina myndigheter kan delta. Inom vissa områden är det mindre lämpligt att köpa test- och evalueringsverksamhet. Detta gäller t.ex. när provning ska ske under lång tid, när provmoment ska upprepas flera gånger eller när deltagande av svenska försvarsresurser i övrigt krävs i större omfattning. Andra tillfällen är när känsliga delsystem som är belagda med hög sekretess, eller när provningen i sig är grundläggande utprovning som syftar till att säkerställa systemets värdighet. Utredningen har inte heller noterat att möjligheten att köpa provning av andra aktörer eller av andra länder minskar. De pågående reformerna och konsolideringen inom Europa har inte kommit speciellt långt. EDA har t.ex. uttryckt bekymmer med anledning av de minskande test- och evalueringsresurserna ur förmågeperspektivet. I bland annat USA har erfarenheterna av kraftigt minskande kvalitet i levererade försvarssystem, jämfört med läget för 10-15 år sedan skapat ett ökat behov av validering av de systemförmågor och sammansatta system som ska levereras till försvaret. Värderingen av denna utveckling gör att processen med att kunna konkurrensutsätta test- och evalueringsverksamheten kan ta tid.

Kapitel 6 En ny stödmyndighet

Officersförbundet delar inte utredningens förslag om att inrätta en ny stödmyndighet.

Som framgår ovan anser Officersförbundet att frågan om organiseringen av forskning och utveckling kräver ytterligare fördjupning. Vidare att utredningen övervärderat kopplingen mellan Försvarets forskningsinstituts verksamhet och Försvarets materielverks verksamhet. Ovan framgår också att Officersförbundet anser att frågan om riskerna för varumärket måste belysas ytterligare.

Kapitel 10 Prövning och uttagning av militär personal

Officersförbundet delar utredningens förslag att Försvarmakten får ansvaret för rekrytering inklusive prövning och uttagning av myndighetens samtliga personalkategorier. Officersförbundet anser däremot inte att Försvarmakten ska utföra alla delar i rekryteringsprocessen i egen regi. Vissa delar är det lämpligare att Pliktverket utför, exempelvis tester och undersökningar inför antagningen till soldatutbildningen samt inför fortsatt tjänstgöring inom Försvarmakten. Officersförbundet delar inte utredningens förslag att Totalförsvarets Pliktverk ska avvecklas. Officersförbundet delar inte heller utredningens förslag att prövningen och uttagningen till en för Försvarmakten gemensam soldatutbildning kan förenklas väsentligt.

Konsekvenser för Totalförsvarets pliktverk

Officersförbundet anser att Utredningen om totalförsvarsplikten har haft bättre förutsättningar att utreda prövning och uttagning av militär personal. De förslag som utredningen presenterar i sitt slutbetänkande SOU 2009:63 avseende Pliktverkets uppgifter, verksamhet och finansiering stämmer väl överens med Officersförbundets uppfattning. Officersförbundet kommer inte här att återge utredningens förslag utan hänvisar till slutbetänkandet SOU 2009:63.

Det finns dock ytterligare ett skäl till Pliktverket inte ska avvecklas. Vare sig Utredningen om Totalförsvarsplikten eller stödutredningen har värderat behovet av kompetens för urval till anställning som militär personal i Försvarmakten. Redan idag stödjer Pliktverket Försvarmakten vid uttagning av personal till aspirantutbildningen och med uttagning till militärobservatörer. Det planeras också att Pliktverket från hösten 2009 ska stödja Försvarmakten med testning av personal till utlandsstyrkan. Veteransoldatutredningen pekar i sitt slutbetänkande SOU 2008:91 på vikten av ökad kompetens vid rekrytering till utlandsstyrkan och föreslår att Försvarmakten bör söka stöd hos Pliktverket för denna verksamhet. Under senare tid har även forskningen börjat rapportera om vinsterna med en förbättrad rekryteringsprocess till de internationella insatserna. Även om den nya personalförsörjningen kommer leda till minskad direktrekrytering till internationella insatser genom att personalen är kontrakterad eller anställd kvarstår behovet av en förbättrad uttagningsprocess för att pröva lämpligheten för insatser nationellt och internationellt. Skillnaden blir att lämplighetsbedömning sker redan vid anställningen i Försvarmakten. Officersförbundet anser i likhet med Veteransoldatutredningen och Utredningen om totalförsvarsplikten att Pliktverket har en framtida roll i Försvarmaktens personalförsörjning. Det finns ingen motsättning mellan att Pliktverket är kvar som myndighet och att Försvarmakten får hela ansvaret för rekryteringen.

Kapitel 11 Exportstöd och försäljning av övertalig materiel

Officersförbundet delar utredningens förslag att Exportstödet fortsatt ska utgöra ett statligt anslagsfinansierat åtagande. Officersförbundet delar inte utredningens förslag att en ny myndighet inrättas.

Förutsättningar för en särskild myndighet för exportstöd

Officersförbundet delar utredningens uppfattning att rollfördelning är viktig men regeringen bör överväga om detta kan åstadkommas utan att en ny myndighet bildas. Utredningen föreslår i kap 6 att materielförsörjningen, inklusive avveckling av materiel fortsatt ska

sammanhållas inom en myndighet. Oavsett om denna myndighet är FMV eller en ny stödmyndighet skulle Exportstöd och försäljning av övertalig materiel kunna vara en särskild enhet inom den myndigheten. Enheten kan ha särskilda uppgifter direkt under regeringen, regeringen kan anvisa särskilt anslag samt regeringen kan utse chef för enheten. Därmed kan integritetsfrågorna hanteras samtidigt som kostnader som följer med en ny myndighet inte uppkommer.

Officersförbundet anser att effektiviteten och den statliga nyttan av exportstödet till övervägande del byggs upp av kunskap om operativa behov och förmågor, teknisk utformning av komplexa försvarssystem samt affärsmässiga och ekonomiska kunskaper om de system som anskaffats respektive kan exporteras idag. Denna kunskap finns vid Försvarets materielverk och Försvarmakten. Det är en kompetens som inte kan överföras till en ny myndighet för Exportstöd eftersom det är kunskap som skapas i den verksamhet som myndigheterna bedriver och enligt utredningen fortsatt ska bedriva.

Kapitel 12 Avslutning

Officersförbundet delar inte utredningens förslag att en särskild anslagspost under 1:1 inrättas. Officersförbundet delar inte heller utredningens förslag att uppkomna kostnader för omstruktureringen, inklusive avvecklingskostnader ska finansieras med medel från anslaget 1.3. Officersförbundet delar inte heller utredningens förslag att medel överförs till Statskontoret.

En särskild anslagspost

Officersförbundet anser att inrättandet av anslagsposter ska ske med stor försiktighet eftersom det innebär att regeringen riskerar att få en roll som kan konkurrera med myndighetsledningens roll. Vidare kan en uppdelning av anslaget på många anslagsposter vara hämmande för flexibiliteten och effektiviteten i myndigheternas rationaliseringsarbete. Officersförbundet har som framgår ovan uppfattningen att avgiftsfinansieringsmodellen så långt som möjligt ska vara motorn i förändringsarbetet. För att det ska fungera fullt ut bör också Försvarmakten få ansvaret att i ordinarie dialoger och budgetunderlag ange hur anslagen avses användas. I den mån inte den beslutade inriktningen för Försvaret räcker som styrning eller behöver justeras kan regeringen i regleringsbrev eller särskilt beslut påverka Försvarmaktens användande av anslagen. Situationen under de kommande åren föranleder inte någon annan ordning.

Omstruktureringskostnader

När de gäller finansieringen av uppkomna omstruktureringskostnader är det Officersförbundets uppfattning att den som fattar beslut om en åtgärd också ska ta ansvar för finansieringen av sina beslut. Försvarmakten underlag för inriktningspropositionen var i balans. Om Regeringen kommer att ta beslut om åtgärder som leder till kostnader som inte förutsågs av Försvarmakten måste Regeringen antingen ge extra anslag eller anvisa vilken eller vilka delar av inriktningen som inte ska uppfyllas.

Fortsatt rationalisering av det militära försvaret

Officersförbundet ser inga motiv till varför anslaget till försvaret ska minskas för att statskontoret ska kunna utöka sin verksamhet. De åtgärder som utredningen anför är enligt Officersförbundet inte nödvändiga. Kontroll och uppföljning ska följa normala rutiner, i den

mån regeringen eller någon annan finner behov av extra stöd fattas beslut om finansiering i samband med beslutet.

Med vänlig hälsning
OFFICERSFÖRBUNDET

Peter Löfvendahl
Förbundsdirektör